

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Верхний Услон

КАРАР

1504

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә яшел үсентеләрнең компенсация яшеллөндөрүен үткөрү һәм компенсация бәясен билгеләү тәртибе турында» 2013 елның 01 апрелендәге 405 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Казан районара табигатьне саклау прокуратурасы протесты белән бәйле рөвештә, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә яшел үсентеләрнең компенсация яшеллөндөрүен үткөрү һәм компенсация бәясен билгеләү тәртибе турында» 2013 елның 01 апрелендәге 405 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертүгә:

1.5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Яшел утыртмаларны законсыз юк иткән (кисү, казып алу) һәм (яисә) зарарлаган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылыкка тартыла».

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәкчесенең 2013 елның 1
апреленнән 405 номерлы
карарына кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә яшел
үсентеләрнең компенсация яшелләндрерүен үткөрү һәм компенсация бәясен
билгеләү тәртибе

Әлеге Тәртип «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10
гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле
үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге
131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм
башка норматив хокукый актлар нигезендә эшләнә.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Бу Тәртип Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
милкендәге жир кишәрлекләрендә үсә торган яшел үсентеләргә, шулай ук әлеге жир
кишәрлекләрен гражданнар һәм юридик затлар милкенә биргән вакытта жир
кишәрлекләрендә үсә торган яшел үсентеләргә кагыла.

1.2. Әлеге Тәртип максатлары өчен түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

яшел үсентеләр - табигый яисә ясалма килеп чыккан агач-куак һәм үлән
үсемлекләре, шул исәптән скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәк түтәлләре, шулай ук
аерым торучы агачлар һәм куаклыклар;

агач - ян ботаклары һәм өске төгәл беленеп торган кәүсәле күпьяллык үсемлек.
Агачның кәүсәсе - тамырдан башланып һәм оч белән тәмамлана торган төп (күчәр)
агач сабагы;

куаклык - туфрак өслегендә тармакланган һәм үсеп житкәч баш кәүсәсе булмаган
күпьяллык үсемлек;

үлән капламы - урман түшәмәсен, газоннарны, чәчәклекләрне дә кертеп табигый
һәм (яисә) ясалма барлыкка килгән үләнчел үсемлекләр жыелмасы;

яшел үсентеләргә зыян китерү-тажның, агач-куак үсемлекләренең, кәүсәләренең,
тамыр системасының һәм тере жир асты катламының бөтенлеген бозуга һәм
декоратив сыйфатларны югалтуга китергән механик, термик, химик һәм (яки) башка
йогынты, шулай ук яшелләндрелгән территорияләрдә туфракның үсемлекләр өчен
зарарлы булган, яшел утыртманың үсешен туктатмый торган матдәләр белән
пычрануы;

яшел үсентеләрне кисү (казып алу) яшел утыртмаларны, аларның үсешен
туктатуга, ландшафт элементы буларак юкка чыгуга яисә югалтуга китергән кисү;

яшел үсентеләрне реконструкцияләү - территорияне яшелләндрерү таләпләре
үзгөрү очракларында яшел үсентеләрне өлешчә алыштыру (территориянең

билгеләнеше үзгәрү, территориянең тарихи йөзен торгызу, яшел массивларга архитектура-сәнгать күренеше бирү яки башка);

компенсация бәясе - юкка чыгарылучы яшел утыртманың яшел үсентеләрне төзүгә һәм тотуга тотылган чыгымнарны да кертәп, зарарланганда яисә юкка чыгарганда аларның кыйммәтләрен исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү;

компенсация яшелләндерүе - юкка чыгарылган яки зарарланган агачлар урынына яшел утыртмалар житештерү.

1.3. Шәһәр төзелеше һәм (яисә) башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруга бәйле яшел утыртмаларны мәжбүри рәвештә юк итү (кисү, казып алу) һәм (яисә) зарарлау Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары һәм әлеге Тәртип нигезендә башкарыла.

1.4. Яшел утыртмаларны мәжбүри рәвештә юк итү (кисү, алып ташлау) һәм (яисә) зарарлау, компенсация бәясен түләмичә, түбәндәге очрақларда рәхсәт ителә:

- яшел утыртмаларны реконструкцияләү проекты нигезендә башкарыла торган яшел утыртмаларны кисү;
- санитария кисүе һәм тәрбия кисүе үткөрү;
- авария хәлендәге агачларны һәм куакларны кисү (казып алу);
- торак һәм жәмәгать биналарын һәм биналарын яктыртуга карата норматив таләпләрне тәмин итү максатларында яшел утыртмаларны кисү (казып алу);
- гамәлдәге инженерлык чөлтәләренең һәм коммуникацияләренең саклау зоналарында үсә торган яшел утыртмаларны кисү (казып алу);
- авария һәм гадәттән тыш хәлләрне бетергәндә яшел утыртмаларны кисү (казып алу);
- территорияләрдә урнашкан, аларны үрчетү һәм тоту буенча агротехник эшчәнлек өчен махсус бүлеп бирелгән яшел утыртмаларны юкка чыгару.

Калган барлык очрақларда яшел утыртмаларны мәжбүри рәвештә юк итү һәм (яисә) зарарлану компенсация бәясен түләгәннән соң гына гамәлгә ашырыла.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару һәм (яки) ытурындагы карар Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан һәр аерым очрақ буенча кабул ителә.

1.5. Яшел утыртмаларны законсыз юк иткән (кискән, казып алган) һәм (яисә) зарарлаган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплылыкка тартыла.

1.6. Яшел утыртмаларны саклауны һәм аларны тотуны тикшереп тору, оешмаларны, предприятиеләрне, учреждениеләрне тикшерү, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирү, беркетмәләр төзү гамәлдәге законнар нигезендә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының вазыйфаи затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы торак пунктлары территориясендә компенсацион яшелләндерүне гамәлгә ашыру шартлары

2.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының торак пунктлары территориясендә шәһәр төзелеше һәм (яисә) башка эшчәнлек алып бару

яшел утыртмаларны саклау һәм территорияләрне компенсацияләү буенча чаралар үткөрү таләпләрен үтәп алып барыла.

2.2. Мөҗбүри яисә хокукка каршы юк ителгән (кисүләр, казып алу) һәм (яисә) яшел утыртмалар зарарланган очракларда яшел утыртмаларны юкка чыгарган яисә зарарлаган юридик яисә физик зат компенсацион яшелләндерү башкара.

2.3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының торак пунктлары территориясендә территорияләрне компенсацион яшелләндерүнең ике төре кулланыла - натуралата һәм акчалата.

2.4. Аерым объектларны яшелләндерелгән территориядә тыгызлау (нокталы төзелеш) тәртибендә урнаштырганда компенсацион яшелләндерүе, кагыйдә буларак, юкка чыгарылган (киселгән, казып алынган) һәм (яисә) зарарланган яшел утыртмаларны физик яисә юридик зат торгызу юлы белән натуралата формада гамәлгә ашырыла.

2.5. Натуралата формада компенсацион яшелләндерү якындагы сезонда агач, куак һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма, 1гә 2 үсемлекләрнең тернәкләнү коэффициентын исәпкә алып, "агач артындагы агач" исәбенә юкка чыгарылган яшел утыртмаларның тигез кыйммәтле яки кыйммәткә ия төрләрен утырту юлы белән яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән мизгелдән соң бер елдан да соңга калмыйча уздырыла. Агач утырту өчен гамәлдәге ГОСТларга туры килә торган яфраклы һәм ылыслы агач токымнарының, куакларның сәламәт үсентеләре кулланыла.

2.6. Натуралата формада компенсацион яшелләндерүе мөмкин булмаган очракта, компенсация яшелләндерүнең акчалата формасы кулланыла.

2.7. Компенсацион яшелләндерүнең акчалата формасын исәпләү Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан әлеге Кагыйдәләргә туры килә. (Әлеге Тәртипкә 1 нче кушымта).

Бу очракта яшел үсентеләрне юк итү һәм (яисә) зарарлау физик яисә юридик зат тарафыннан юкка чыгарыла торган (киселә торган, казып алына торган) яшел утыртмаларның компенсация бәясенә түләү һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетыннан тиешле язма рөхсәт алганнан соң гына башкарыла.

2.8. Күпләп яшелләндергәндә үләннәр капламының күләме зарарланган яисә юкка чыгарылган яшел утыртмаларның мәйданыннан кимрәк була алмый.

2.9. Төзелеп беткән объект компенсацион яшелләндерү проектының барлык шартларын үтәгәндә файдалануга тапшырыла. Агымдагы елның I һәм IV кварталларында файдалануга тапшырылырга тиешле объектларны төзегәндә, компенсацион яшелләндерү эшләре язгы-жәйге чорга күчерелә. Объект, югарыда күрсәтелгән эшләргә төзүче тарафыннан уздыруны гарантияли торган документлар булганда, компенсацион яшелләндерүеннән башка файдалануга тапшырыла. Компенсацион яшелләндерү эшләре Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының вәкаләтле вәкиле тарафыннан башкарылган эшләр актына кул куйганнан соң башкарылган дип санала.

2.10. Күрсәтелгән компенсацион яшелләндерүенең расланган проекты нигезендә эшләр башкарылмаган очракта, юкка чыгарылган һәм зарарланган затларга алмашка яшел утыртмаларны торгызу махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла, алга таба әлеге эшләрне башкарудан баш тарткан зат чыгымнарын тулысынча каплай.

2.11. Объект төзелеше проектына ярашлы рәвештә территорияне тулы күләмдә компенсацион яшелләндерү мөмкин булмаган очракларда, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты ризалыгы белән яшелләндерүнең үтәлмәгән өлешенә компенсацион яшелләндерүнең акчалата формасы кулланыла, ул исәпләү методикасы нигезендә исәпләнә (әлеге Тәртипкә 1 нче кушымта).

3. Яшел утыртмаларны юкка чыгаруга (кисүгә, казып алу) рәхсәт алу тәртибе

3.1. Яшел үсентеләрне юк итүгә (кисүгә, казып алу) рәхсәт алу өчен зат Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетына яшел үсентеләрнең юкка чыгу сәбәпләрен һәм урыннарын күрсәтеп гариза, әлеге Тәртип белән каралган очракта территорияне компенсацион яшелләндерү үткөрү срокларын һәм тәртибен күрсәтергә тиеш.

Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

төзелешкә рәхсәт;

- жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

-компенсацион яшелләндерү проекты (табигый формада компенсацияләү очрагында);

- яшел утыртмаларның күләме һәм майданы, яшел утыртмаларның төре һ.б. характеристикасы) һәм компенсация бәясен исәпләү өчен кирәкле башка мәгълүматлар (акчалата формада компенсацияләү очрагында).

3.2. Гариза кәргән вакыттан алып 10 көн эчендә карала. Яшел утыртмаларны юкка чыгаруга гаризаны алганнан соң, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты:

- белгечләрнең урынга китүе (чыгуы) белән юкка чыгарылырга тиешле яшел утыртмаларны тикшерүне үткәрә һәм яшел утыртмаларның фотосурәтләрен кушымта белән тикшерү актын төзи;

- натуралата формада компенсацион яшелләндерү проектын килештерә, яисә аны килештерүдән дәлилленгәнчә баш тарта;

- Методика нигезендә акчалата формада компенсация яшелләндерү бәясенә күләмен исәпләп чыгара (1 нче кушымта);

- муниципаль район бюджетына компенсацион яшелләндерү бәясен күчерү өчен мөрәжәгать итүчегә исәп-хисап счёты реквизитлары белән квитанция бирә.

3.3. Акчалата яшелләндергәндә яшел утыртмаларны кисүгә (казып алу) рәхсәт кәгазе мөрәжәгать итүче тарафыннан яшел утыртмаларның компенсация бәясе түлөгәннән соң 5 көн эчендә бирелә.

3.4. Яшел утыртмаларны юкка чыгаруга рәхсәт бирүдә һәм компенсацион яшелләндерү проектын килештерүдән баш тартуга карата законда билгеләнгән тәртиптә гражданныр һәм юридик затлар тарафыннан шикаять бирелергә мөмкин.

4. Территорияләрне компенсацион яшелләндерүдән алынган акчалардан файдалану

4.1. Яшел утыртмаларны юкка чыгарганда (киселгәндә, казып алганда) һәм (яисә) зарарланганда, шулай ук компенсациялә яшелләндерүдә компенсацияләү бәясен кертүдән алынган акчалар муниципаль район бюджетына керә.

4.2. Югары Ослан районының чираттагы финанс елына бюджет турындагы карары нигезендә, яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар, кагыйдә буларак, юкка чыгарылган яки зарарланган агачларга алмашка яшел утыртмаларны торгызуга, шулай ук Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының торак пунктлары территориясендә түбәндәге эш төрләрен финанслауга тотыла:

- гомуми файдаланудагы яшелләндерү объектларын карап тоту һәм реконструкцияләү;
- үсентеләр һәм орлыклар, уңдырышлы җир сатып алу, утырту материалын китерү, туфрак әзерләү, агач һәм куаклар утырту, газоннар һәм чөчәкләкләр урнаштыру;
- агач утырту, су сибү һәм яшел үсентеләр утырту өчен махсус техника сатып алу.

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы
территориясендә компенсацион
яшелләндерү һәм яшел
үсентеләрнең компенсация
бәясен билгеләү тәртибенә
1 нче кушымта

ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕҢ КОМПЕНСАЦИЯ БӘЯСЕН ҺӘМ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮНЕ ИСӘПЛӘУ МЕТОДИКАСЫ

1. КОМПЕНСАЦИЯ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН ЯШЕЛ МӘЙДАННАРНЫ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ

1.1. Яшел утыртмаларның төп төрләренең компенсация бәясен исәпләү өчен, үсемлекләрнең функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашу урынына бәйсез рәвештә, түбәндәге классификациясе кулланыла: агачлар;- куаклар;- үләнчел япмалар (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2. Муниципаль берәмлек территориясендәге төрле агачларның үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләшәләр. - 1 нче төркем: ылыслы агачлар һәм куаклар;- 2 нче төркем: яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле);- 3 нче төркем: яфраклы агачлар һәм куаклар (кыйммәтле) ; - 4 нче төркем: куаклар һәм яфраклы агачлар (аз кыйммәтле). Агач токымнарының кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча бүленешә 1 нче таблицада бирелгән.

1 таблица

АГАЧ ҺӘМ КУАК ТОКЫМНАРЫН АЛАРНЫҢ КЫЙММӘТЕНӘ КАРАП БУЛУ
(декоратив үзлекләр)

1 төркем: Ылыслы агачлар һәм куаклар	2 нче төркем: яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле);	3 нче төркем: яфраклы агачлар һәм куаклар (кыйммәтле);	4 нче төркем: куаклар һәм яфраклы агачлар (аз кыйммәтле).)
Чыршы, эрбет, карагай, ак чыршы, нарат, туя, артыш, тис һәм башка ылыслы токымнар	Агачлар: ак акация, амур бәрхете, карама, имән, тал (ак, очлы яфраклы, рус), каштан конский, өрәңге (корычагачяфраклы өрәңгедән тыш), юкә, лох, чикләвек, корычагач.	Агачлар: каен, дүләнә (штамб формасы), жиләк- жимеш декоратив (алмагачлар, слива, груша, абрикос һ. б.), миләш, тирәк (ак, Берлин, Канада,	Агачлар: тал (2 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), корычагачяфраклы өрәңге, зирек, усак, тирәк (бальзамик). Куаклар: арония, крушина, бересклет,

	Куаклар: самшит, бирючина (бигрэк тө чуар формалар), форзиция, рододендрон	кара, пирамидаль), шомырт. Куаклар: спирея, дүлөнө	кыргый үсүчө куаклыклар
--	--	--	-------------------------

1 нче таблицада агач (куаклар) төрлөре булмаган очракта, аларның кыйммәтен билгеләү һәм тиешле төркемгә кертү өчен экспертлар жәлеп ителә.

2. ЯШЕЛ МӨЙДАННАРНЫҢ КОМПЕНСАЦИЯ БӨЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ТӨРТИБЕ

2.1. Яшел утыртмаларның (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы) компенсацияләү бөясе түбәндөгә формула буенча билгеләнә:

$S_{ксі} = S_{осі} \times N_i \times K_m \times K_v \times K_{сост} \times K_i$, монда

$S_{ксі}$ - i-нче төр яшел утыртмаларның (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы) компенсация бөясе, сум; $S_{осі}$ - i-яшел утыртманың бөя бөясе (агач, куак, газон, табигый үлән капламы), сум.; N_i - юкка чыгарылырга тиешле i-төрдөгә яшел утыртмалар саны, шт., кв. м;

K_m -үсемлекләр үскән урынга төзәтмә коэффициенты.

K_v - су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты; $K_{сост}$ - яшел утыртмаларның агымдагы торышына төзәтмәләр коэффициенты; K_i - бөяләү елыннан алдагы елга карата РФ Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән инфляция дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә торган индексация коэффициенты; $K_m: 4,0$ - аеруча саклана торган табигый территориясе (тыюлык, заказник, табигый һәйкәле) түбәндөгә күрсәткечләр билгеләнә; $1,0$ - башка территорияләр;

Су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициентына.

Су объектларының су саклау зоналары территориясендә үсемлекләр урнашкан очракта, $K_{ның}$ әһәмияте $3,0$ га тигез дип билгеләнә. Башка территорияләр өчен $K_v=1,0$.

$K_{ның}$ түбәндөгә күрсәткечләре билгеләнә: $1,5$ - үсемлекләр дөньясының сәламәт объектлары өчен.

Үсемлекләр объектларының сыйфат халәте түбәндөгә билгеләр буенча билгеләнә: агачлар һәм куаклар сәламәт (корткычларның авырулары һәм зарарланулары билгеләре юк, механик зарарланусыз, нормаль үсеш билгеләре юк, куе яфраклы, яфрак төсе һәм яфрак зурлыгы нормаль), үлән капламы куе, бертөрле, тигез, интенно-яшел; $1,0$ - шартлыча сәламәт үсемлекләр өчен. Үсемлекләр объектларының сыйфат халәте түбәндөгә билгеләр буенча билгеләнә: агачлар һәм куаклар шартлы рәвештә сәламәт (авырулар бар, әмма алар башлангыч стадиядә) яисә зарар күрүчеләр белән, аларны тигез үсеш алмаган ябалдашы белән, тиешенчә түгеллеге житәрлек булмаган, механик зарарланулары булган, аларның

тормышына куркыныч янамый торган үләннәр япмасы, сизелерлек тигезсез үләннәр капламы өслеге, яшел төстә, үрдәксез һәм тапталган урыннарыннан башка;

0,5 - зыян билгеләре белән зәгыйфь үсемлек объектлары өчен..
Үсемлекләр объектларының сыйфат халәте түбәндәге билгеләр буенча билгеләнә: аз үсеш алган (изелгән) ябалдашлы, коры түбәле агачлар һәм куаклар, 50 проценттан артык ябалдашларның бөгәрләнүе, кәүсә корткычларга урнашу билгеләре, механик зарарланулар, үләннәр капламы шактый сирекләнгән, аерылгысыз, чит жирнең төсө, саргылт төсләр өстенлек иткән, тапталган урыннар белән.

2.2. Белгечләр, экспертлар жәлеп ителгән очракта, яшел утыртмаларның (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{ксі} = C_{осі} \times N_i \times K_m \times K_v \times K_{сост} \times K_i + Z_{рм}$, монда

$Z_{рм}$ - Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитеты жәлеп иткән махсуслаштырылган оешмалар һәм экспертлар үткәргән кирәкле аналитик тикшерүләр, исәпләүләр, эксперт бәяләүләре, аудиторлык бәяләмәләре башкару буенча эшләр башкаруга чыгымнар (сумнарда).
Чыгымнар документлар шартнамәләре, башкарылган эшләр актлары яисә законнарда каралган башка финанс документлары белән расланырга тиеш.

2.3. Заказчы (төзүче) тарафыннан кертелергә тиешле компенсация бәясенә күләме юкка чыгарылырга тиешле яшел утыртмаларның барлык төрләрнең компенсацияләре бәясе суммасы буларак билгеләнә.

2.4. Агачлар һәм куаклар данә белән исәпләнә. Әгәр дә агачның берничә көпшәсе бар икән, исәпләгәндә, һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Агач үсемлекләренең кәүсәсе диаметры 5 см дан да кимрәк булган төрләре күрсәткече исәпкә алынмый.

2.5. Яшел үсентеләр алып ташланырга тиешле төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта компенсация бәясен исәпләү яфраклы агачларның 1 нче төркеменәң максималь бәяләү бәясе (аеруча кыйммәтле) буенча башкарыла һәм $K_{сост} = 1$. кабул ителә.

2.6. Кышкы чорда, табигатьтә төзелеш һәм башка эшләр нәтижәсендә сүтелергә тиешле газоннар майданын һәм үләннәр катламын билгеләү мөмкин булмаганда, майдан бүлеп бирү һәм проектлана торган газон майданы арасындагы аерма буларак билгеләнә.

**ҮСЕМЛЕК ОБЪЕКТЛАРЫ ЮК ИТЕЛГӘН (КАЗЫП АЛЫНГАН) ОЧРАКТА
КОМПЕНСАЦИЯ БӘЯЛӘРЕ КҮЛӘМЕ**

Үсемлекләр объектлары	Объектны юкка чыгарган (казып алган) очракта компенсация бәясе, сум (2013 ел бәяләрендә).	
1 төркем: Агачлар һәм ылыслы агач токымнары куаклары, шт.	Сксі(хв)	18890
2 төркем: Яфраклы агачлар һәм куаклар, шт.	Ксі(л1)	15097
3 төркем: Яфраклы агачлар һәм куаклар, шт.	Ксі(л2)	12413
4 төркем: Яфраклы агачлар һәм куаклар, шт.	Ксі(л3)	8606
Үлән капламы, кв. м	С тп	583

3. НАТУРАЛАТА ЯШЕЛЛӘНДЕРҮНЕҢ АКЧАЛАТА ӨЛЕШЕН ИСӘПЛӘУ ТӘРТИБЕ

3.1. Өлеге тәртип 2.7 п. нигезендә кулланыла. Компенсация яшелләндерүен үткөрү һәм яшел утыртмаларның компенсация бәясен билгеләү тәртибе.

3.2. Табигый яшелләндерүнең акчалата өлеше яшел утыртмаларның яраксызлыгы коэффициентын исәпкә алу өчен исәпләнелә - табигый формада "агач өчен агач" исәбеннән компенсация яшелләндерү үткәрелгәндә 20%.

3.3. Табигый яшелләндерүнең акчалата составы түбәндәге формула буенча исәпләнә: $s = C_{кс} \times x_{1,2}$, анда $C_{тс}$ - табигый яшелләндерүнең акчалата өлеше, руб.; $Z_{кс}$ i - яшел үсентеләрнең i төренең компенсацияләнган бәясе (агачлар, куаклар, үләннәр), табигый яшелләндерүне уздыру нәтижәсендә, сум; 1,2-Яшел үсентеләрнең яшәешсезлеген исәпкә алучы коэффициент. $C_{кс}$ исәпләп чыгару өчен - яшел утыртмаларның i -нче төренең компенсацияләнган бәясе (агачлар, куаклар, үлән капламы) табигый формада яшелләндерү үткөрү нәтижәсендә компенсацияләнган i төрдәге яшел үсентеләр саны гына игътибарга алына ($C_{кс}$ башкарылган табигый яшелләндерү күләменә карап, $C_{кс}$ га турыдан-туры пропорциональ рәвештә кабул ителә).

4. КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ТӘРТИБЕ (КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮНЕҢ АКЧАЛАТА ФОРМАСЫ)

4.1. Өлеге тәртип 2.7 пункты нигезендә кулланыла. Өлеге Тәртип Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә компенсацион

яшеллөндөрү һәм яшеллекләрнең компенсация бәясен билгеләү тәртибенең 2.7 пункты нигезендә кулланыла.

4.2. Компенсацион яшеллөндөрү бәясе түбәндәге формула буенча исәпләнә: $S_{ко} = S_{кi} \times 1,25 \times 2$, где $S_{ко}$ - компенсацион яшеллөндөрү бәясе, сум; $S_{кi}$ - яшел утыртмаларның i төренең (агачлар, куаклар, үлән капламы) компенсация бәясе, сум.; 1,25 - яшел утыртмаларның яшәешсезлеген исәпкә алган коэффициент; 2 - яшеллекләрне юкка чыгару участкаларында үткәрелмәгәндә компенсация яшеллөндөрү бәясен арттыру коэффициенты.

4.3. Заказ бирүче (төзүче) тарафыннан кертелергә тиешле компенсация яшеллөндөрү хакы күләме юкка чыгарылырга тиешле барлык төр яшел утыртмаларны компенсацияләү бәясең суммасы буларак билгеләнә.